

Zasztowt, Leszek

Sprawozdanie Sekretarza Generalnego za okres 1 stycznia 2011 r. - 31 grudnia 2011 r.

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 74, 62-69

2011

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

C. SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA

1. SPRAWOZDANIE SEKRETARZA GENERALNEGO za okres 1 stycznia 2011 r. — 31 grudnia 2011 r.

1. Rok 2011 był pierwszym rokiem kadencji Prezydium i Zarządu wybranych na lata 2011–2013.

1.1. Prezydium działało w składzie: *prezes*: Janusz Lipkowski (III), *wiceprezes*: Marek Kowalczyk (V), *sekretarz generalny*: Leszek Zasztowt (II), *zastępca sekretarza*: Joanna Jurewicz (I), *skarbnik*: Witold Wieniawski (V), *zastępca skarbnika*: Adam Hulanicki (III).

1.2. Skład Komisji Rewizyjnej: *przewodniczący*: Ewa Wolnicz-Pawłowska (I), *sekretarz*: Stanisław Kazubski (IV), *członkowie*: Rajmund Dybczyński (III; do grudnia 2011), Krzysztof Wrocławski (I), Włodzimierz Zych (VI).

1. 3. Władze wydziałów działały w tym okresie w składzie:

Wydział I — *przewodniczący*: Teresa Giermak-Zielińska (od stycznia 2011), *sekretarz*: Halina Karaś (od stycznia 2011).

Wydział II — *przewodniczący*: Stanisław Bylina, *sekretarz*: Włodzimierz Mędrzecki (od stycznia 2011).

Wydział III — *przewodniczący*: Jerzy Langer — Jacek Kossut (od grudnia 2011), *sekretarz*: Jan Gaj (wybory w 2007 r. i 3.11.2010 r.; zmarł 20.02.2011 r.) — Rajmund Dybczyński (od grudnia 2011).

Wydział IV — *przewodniczący*: Lech Zwierzchowski, *sekretarz*: Krystyna Skwarło-Sońta (wybory w marcu 2011 r.).

Wydział V — *przewodniczący*: Jerzy Majkowski, *sekretarz*: Jerzy Walecki (do października 2011 r.) — Dagmara Mirowska-Guzel (od listopada 2011 r.)

Wydział VI — *przewodniczący*: Grzegorz Pawlicki, *sekretarz*: Małgorzata Jakubowska (od stycznia 2011 r.).

2. Sprawy członkowskie

31 grudnia 2011 roku TNW liczyło 463 członków, w tym 272 członków zwyczajnych, 191 członków korespondentów.

Na Zebraniu Ogólnym z 21 czerwca 2011 roku przyjęto 5 członków korespondentów (Wydział IV — 2, Wydział V — 2, Wydział VI — 1). 11 dotychczasowych członków korespondentów uzyskało status członka zwyczajnego (Wydział I — 2, Wydział II — 7, Wydział IV — 1, Wydział VI — 1). Na Zebraniu Ogólnym z 18 listopada 2011 roku przyjęto 4 członków korespondentów (wydział V — 3, Wydział VI — 1). 1 dotychczasowy członek korespondent uzyskał status członka zwyczajnego (Wydział V).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku, zgodnie z informacjami, które napłynęły do Sekretariatu TNW, zmarło 8 członków Towarzystwa:

- Wydział I: Alina Brodzka (zmarła 19 marca 2011 r.),
Barbara Bartnicka (zmarła 3 listopada 2011 r.),
Alina Witkowska (zmarła 21 kwietnia 2011 r.),
- Wydział II: Jan Baszkiewicz (zmarł 27 stycznia 2011 r.),
- Wydział III: Jan Gaj (zmarł 20 lutego 2011 r.),
Andrzej Budzanowski (zmarł 27 maja 2011 r.)
- Wydział V: Jan Venulet (zmarł 21 sierpnia 2011 r.),
- Wydział VI: Piotr Lewicki (29 grudnia 2011 r.).

3. Zebrania, konferencje, sesje naukowe, wykłady

W okresie sprawozdawczym w TNW zorganizowano następujące konferencje i sesje naukowe (samodzielnie lub we współpracy z innymi placówkami):

3.1. 14 listopada 2011 roku w Sali Marii Skłodowskiej–Curie odbyła się uroczysta, jednodniowa sesja na temat początków badań radiacyjnych w Polsce. Sesja została zorganizowana przez Towarzystwo wraz z Komitetem Chemii PAN oraz Instytutem Historii Nauki imienia Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN. Honorowy patronat nad sesją z okazji 100-lecia przyznania Nagrody Nobla dla Marii Curie objął prezes TNW Janusz Lipkowski. Materiały z sesji zostały opublikowane w postaci książki *Początki badań radiacyjnych w Polsce*.

3.2. Wydział II Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych TNW oraz Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN oraz wy-

dawnictwo Komisja Historyczna Towarzystwa Przyjaciół Warszawy zorganizowały uroczystość z okazji 280. rocznicy urodzin Marcello Bacciarellego — „pierwszego malarza królewskiego” Stanisława Augusta Poniatowskiego, generalnego dyrektora budowy królewskich, dyrektora szkoły sztuk pięknych. Uroczystość odbyła się 6 czerwca 2011 roku w Sali 05 w Pałacu Staszica. Prowadziła ją m.in. dr Barbara Petrozolin-Skowrońska. Udział wzięli również członkowie rodziny Bacciarellich.

3.3. Wydział Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Fizyki PAN i Towarzystwo Naukowe Warszawskie zorganizowały sympozjum „Warszawska szkoła fizyki półprzewodników — w stulecie urodzin profesora Leonarda Sosnkowskiego”. Sympozjum odbyło się 4 kwietnia 2011 roku w Sali Dużej Doświadczalnej w gmachu Wydziału Fizyki.

3.4. Wydział Nauk Biologicznych i Wydział Nauk Lekarskich TNW, Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, Centrum Doskonałości ANIMBIOGEN in EU, Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu zorganizowały Sesję Naukową „Nagroda Nobla 2011 w dziedzinie fizjologii i medycyny”. Sesja odbyła się 6 grudnia 2011 roku w sali posiedzeń Rady Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego.

3.5. Federacja Polskich Towarzystw Medycznych i Wydział V Nauk Lekarskich zorganizowały dwie kolejne Cykliczne Konferencje Naukowe (szósta i siódma) pod stałym tytułem „Wyzwania XXI wieku — Ochrona Zdrowia i Kształcenie Medyczne”. Konferencje odbyły się w Sali Portretowej Pałacu Staszica w dniach 13 kwietnia oraz 8 grudnia 2011 roku.

3.6. Towarzystwo Naukowe Warszawskie i Komitet Chemii PAN zorganizowały dwudniowe sympozjum dla nauczycieli szkolnych i akademickich, przedstawicieli świata nauki i przemysłu oraz dla osób wspierających edukację w Polsce. Sympozjum było elementem obchodów kończących rok Marii Skłodowskiej-Curie i zostało zatytułowane „Chemistry Education, Business and Industry in Less Favored Countries”. Odbyło się w Sali Lustrzanej Pałacu Staszica w dniach 22–23 listopada 2011 roku.

3.7. 10–11 marca 2011 roku odbyła się konferencja „Łużycanie oraz inne mniejszości językowe, kulturowe i etniczne w Europie” zorganizowana przez Wydział I TNW.

3.8. Wydziałowe zebrania naukowe: Wydział I — 5; Wydział II — 4; Wydział III — 1; Wydział IV — 4; Wydział VI — 3.

Wydział I

- 24 stycznia 2011 r. — prof. Dorota Rembiszewska „Gwary ma-zurskie w materiałach George’a Wenkera”
- 21 lutego 2011 r. — prof. Antoni Furdal „Rok 1945 w moich wspomnieniach”
- 21 marca 2011 r. — prof. Jolanta Sujecka „Pogranicze, miejsce pamięci i konsekwencje terminologicznych problemów na przy-kładzie Macedonii”
- 16 maja 2011 r. — prof. Władysław Kupiszewski „Wybrane na-zwy temporalne w gwarach polskich”
- 7 listopada 2011 r. — prof. Hanna Popowska–Taborska „Warsz-tat etymologa i pole dociekań badacza językowego obrazu świata”.

Wydział II

- 18 stycznia 2011 r. — prof. Zofia Sokolewicz „Nowe kierunki w antropologii współczesnej”
- 17 maja 2011 r. — prof. Andrzej Buko „Ośrodki władzy a prob-lem najstarszego patrymonium dynastii Piastów”
- 6 czerwca 2011 r. — zebranie otwarte połączone z uroczystością upamiętniającą Marcello Bacciarellego (patrz wyżej)
- 6 grudnia 2011 r. — prof. Janusz Żarnowski „Naukowe badania społeczeństw historycznych i ich znaczenie dla współczesności”.

Wydział III

- 21 grudnia 2011 r. — prof. Jan Mostowski „Zasada przyczynowości”.

Wydział IV

- 25 stycznia 2011 r. — prof. Katarzyna Niemirowicz–Szczytt „Biotechnologiczne doskonalenie roślin”
- 29 marca 2011 r. — prof. Leonora Bużańska „Kontrola de-cyzji rozwojowych komórek macierzystych w środowisku biomimicznym”
- 24 maja 2011 r. — prof. Maria Doligalska „Pasożyty mistrzami regulacji odpowiedzi immunologicznej”
- 8 listopada 2011 r. — prof. Elżbieta Katarzyna Jagusztyn–Kry-nicka „Human Microbiom Project (HMP) — kontynuacja pro-jektu sekwencjonowania ludzkiego genomu”.

Wydział VI

- 10 marca 2011 r. — prof. Jan Szmidt „Grafen — materiał XXI wieku”
- 24 maja 2011 r. — prof. Wiesław L. Nowiński „Tworzenie atlasu mózgu” oraz „Komputerowe wspomaganie decyzji w leczeniu i przewidywaniu udaru mózgu”
- 9 listopada 2011 r. — prof. Adam Szelaąg „Pociągi dużych prędkości w świecie i Europie oraz perspektywy dla Polski”.

4. Sprawy omawiane podczas posiedzeń Prezydium i Zarządu Towarzystwa

Na posiedzeniu Prezydium w dniu 25 stycznia 2011 roku omawiana była kwestia udziału TNW w obchodach Roku Marii Skłodowskiej-Curie (100-lecie otrzymania przez nią Nagrody Nobla) oraz Międzynarodowego Roku Chemii. Ustalono grafik uroczystości, w których wezmą udział reprezentanci TNW. Prezes Janusz Lipkowski zaproponował, aby TNW razem z Komitetem Chemii PAN oraz Instytutem Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN przygotowało sesję na temat początków badań radiacyjnych w Polsce. Wstępnie ustalono skład referentów, którzy zostaną poproszeni o zabranie głosu. Ponadto omawiane były sprawy administracyjne dotyczące zmian w sekretariacie TNW, zmian w statucie, kwestii członków zwyczajnych TNW, kwestii członków honorowych, a także kwestie wydawnicze i sprawy chóru działającego przy Towarzystwie (propozycja wystąpienia o kolejny grant Grundtvigowski).

Na posiedzeniu Prezydium w dniu 15 lutego 2011 roku omawiana była kwestia treści listu do premiera RP Donalda Tuska w sprawie reformy nauki. List ten został przygotowany przez prezesa TNW Janusza Lipkowskiego. Treść listu została zaakceptowana przez Prezydium, zaś prezes został upoważniony do wysłania listu następującej treści:

„Szanowny Panie Premierze,

Kierowany przez Pana Premiera Rząd Rzeczypospolitej Polskiej podjął się trudnego acz niezwykle potrzebnego zadania, jakim jest reforma systemu organizacji i finansowania nauki polskiej i szkolnictwa wyższego. Z wielkim uznaniem, szacunkiem i nadziejami odbieraliśmy

pierwsze deklaracje składane przez Rząd w tych sprawach w pierwszej połowie 2008 roku.

Obecnie mamy przykry obowiązek wyrażenia niepokoju środowiska naukowego, który dotyczy dotychczasowego przebiegu prac nad reformą. Wymieniamy dwie zasadnicze kwestie:

- 1) Warunkiem *sine qua non* powodzenia jakichkolwiek reform zakrojonych na szerszą skalę jest poważne zwiększenie nakładów budżetowych na naukę. Wspominano o tym wielokrotnie w fazie dyskusji nad założeniami reform. Jednakże kierunek, w jakim idą projektowane zmiany, nie daje nadziei na spełnienie tego warunku.
- 2) Drugim koniecznym warunkiem powodzenia reform jest przeprowadzenie ich w atmosferze społecznej akceptacji podstawowych celów i metod ich realizacji. Wprawdzie Rząd prowadzi środowiskowe konsultacje, ale w końcowym stadium tworzenia zapisów ustawy wiele postulatów środowisk naukowych nie zostaje uwzględnionych.

Wyrażamy głęboką nadzieję, że Pan Premier zechce potraktować ten list jako wyraz pozytywnej troski o powodzenie reformy, nie zaś jako nieprzychylną Rządowi krytykę. Środowisko nauki w Polsce, którego istotną część mamy honor reprezentować, popiera reformy. Chcielibyśmy jednak wspólnie z Panem Premierem i Rządem RP wypracować projekt rzeczywiście poprawiający kondycję polskiej nauki i zwiększający jej znaczenie na arenie międzynarodowej. Niespełnienie warunków będących fundamentem udanej reformy nie daje nadziei na osiągnięcie tego celu.

Z wyrazami głębokiego szacunku /.../”

Na zebraniu Zarządu w dniu 15 marca 2011 roku przyjęty został bilans Towarzystwa za rok 2010. Sekretarz generalny przekazał Zarządowi informacje na temat tablicy pamiątkowej TNW, którą Towarzystwo zamierzało umieścić w holu Pałacu Staszica. Władze PAN nie wyraziły na to zgody i zaproponowały, aby tablica z nazwiskami członków TNW zmarłych, poległych i zamordowanych w czasie II wojny światowej została umieszczona w sali 05 należącej do Towarzystwa. Na razie postanowiono sprawę tablicy odłożyć. Zaproponowano również przywrócenie kategorii członków zagranicznych TNW. Postanowiono

przekazać tę informację do Wydziałów z sugestią dotyczącą ewentualnych kandydatur. Na posiedzeniu tym przedstawiono również wstępne sprawozdanie Zarządu Towarzystwa.

Na zebraniu Zarządu TNW w dniu 21 czerwca 2011 roku omawiane były sprawy administracyjne. Przedstawione zostały sprawozdania Zarządu Towarzystwa za rok 2010 (sekretarz generalny) oraz sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. W głosowaniu przyjęto wnioski Komisji Rewizyjnej o przyjęcie Sprawozdania Zarządu za rok 2010. Ponadto skarbnik Towarzystwa (Witold Wieniawski) przedstawił bieżącą sytuację finansową i perspektywy przyszłych dochodów TNW. Zarząd oddelegował wiceprezesa Marka Kowalczyka do Rady Towarzystw Naukowych przy PAN. Ponadto przedstawiono i przegłosowano kandydatury na członków korespondentów i członków zwyczajnych. W Wydziale I na członków zwyczajnych przyjęto: Bohdana Bogackiego i Joannę Jurewicz. W Wydziale II na członków zwyczajnych przyjęto: Stanisława Bylinę, Juliusza Domańskiego, Jerzego Jedlickiego, Włodzimierza Mędrzeckiego, Wiktorię Śliwowską, Leszka Zasztowta i Janusza Żarnowskiego. W Wydziale IV na członka zwyczajnego przyjęto Katarzynę Niemirowicz-Szczytt, zaś na członków korespondentów Leonorę Burzańską i Marię Doligalską. W Wydziale V na członków korespondentów przyjęto Dagmarę Mirowską-Guzel oraz Tomasza Guzka. W Wydziale VI na członka zwyczajnego został wybrany Franciszek Krok, zaś na członka korespondenta Jan Szmidt.

Na Zebraniu Ogólnym tego samego dnia wszystkie wspomniane kandydatury zostały przyjęte w głosowaniu tajnym większością głosów.

18 listopada odbyło się Zebranie Ogólne połączone z dorocznym wykładem staszicowskim, który wygłosił Osman Achmatowicz na temat *Blasków i cieni awansu naukowego w Polsce* (zob. str. 5). Skomplikowane ścieżki awansu naukowego przedstawione zostały w oparciu o jego doświadczenia pracy w Centralnej Komisji do spraw Tytułu i Stopni Naukowych, a także w Komisji Etyki w Nauce. Na zebraniu tym wręczono również dyplomy nowo wybranym członkom Towarzystwa, a także odbyło się głosowanie w sprawie wyborów nowych członków.

Sprawy organizacyjne i finansowe

W roku sprawozdawczym z powodu konieczności ograniczenia wydatków Towarzystwa zmieniono godziny otwarcia sekretariatu, a także poczyniono pewne oszczędności w zakresie kosztów administracyjnych Towarzystwa. Szczegółowe informacje znajdują się w Sprawozdaniu Skarbnika TNW.

5. Publikacje

Wydany został siedemdziesiąty trzeci tom „Rocznika Towarzystwa Naukowego Warszawskiego” za 2010 rok.

Inne publikacje TNW w 2011 roku:

- *Początki badań radiacyjnych w Polsce*, pod red. Marcina Doleckiego i Anny Trojanowskiej, Warszawa 2011 (koedycja z IHN PAN).
- „Acta Baltico-Slavica”, t. 35, red. Iryda Grek-Pabisowa, Warszawa 2011, 293 s.
- „Slavia Meridionalis. Studia Slavica et Balcanica”: 11, red. Lilla Moroz-Grzelak, Grażyna Szwat-Gyłybowa, Warszawa 2011, 361 s.
- „Cognitive Studies / Études Cognitives”: vol. 11, red. Violetta Koseska-Toszeva, Warszawa 2011, 336 s.
- „Sprawy Narodowościowe” t. 38, red. Wojciech Józef Burszta, Jacek Serwański, Poznań-Warszawa 2011, 237 s.
- „Sprawy Narodowościowe” t. 39, red. Wojciech Józef Burszta, Jacek Serwański, Poznań-Warszawa 2011, 246 s.

6. Stypendia konferencyjne

TNW zajmowało się w dalszym ciągu rozdziałem stypendiów konferencyjnych dla młodych naukowców, przyznawanych przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej. W 2011 roku rozstrzygnięto 3 edycje programu Stypendia Konferencyjne. Rozpatrzono 584 wnioski, z których pozytywnie zakwalifikowano 143. Przyznano stypendia na łączną kwotę 345 000 zł. Program ten został zakończony w roku sprawozdawczym. Nie jest przewidywana jego kontynuacja z racji zakończenia współpracy z Fundacją na rzecz Nauki Polskiej.